

Forespørgeren (S. Pedersen): Da jeg har en Bølle af, at det, som jeg egentlig ønsker at spørge om, ikke er ganske correct udtrykt i selve Forespørgjelen, skal jeg tillade mig noget nærmere at motivere den. Jeg haaber, at det derved skal lykkes mig at godtgjøre det Berettigede i den Tanke, som jeg saaledes fremdrager for det høie Thing. Dengang da Tiendeheldelse i Kjøbenhavn paa Ageren for en Række af Aar tilbage blev ombyttet med Jydelse i Skjæppen, var det vistnok en bestemt Forudsætning for de truene Overeenskomster, at det Quantum Korn, der blev accorderet at skulle ydes i Tiende af ethvert Jordbrug, skulde ydes i de Kornsorter, som dengang avledes paa de paagjældende Steder. Der blev saaledes paa sine Steder bestemt, at Tienden skulde svares i de tre forskjellige Kornsorter: Rug, Byg og Havre, medens man paa andre Steder, hvor man først har truffet senere Accord om Tienden, har bestemt den udelukkende til Byg eller tildeels til Byg og tildeels til Havre. I de sidste halvhundredte Aar og navnlig i de sidste 20 Aar har Agerbruget jo faaet en betydelig Udvikling, og det er en Selvfølge, at de forskjellige gjorte Opfindelser og de forskjellige Fremskridt have været at spore ikke alene med Hensyn til Qualiteten af de Kornsorter, som i sin Tid ere blevne lagte til Grund for disse Overeenskomster, men ogsaa igjennem Fremkomsten af nye Kornsorter med samme Navn. Naar jeg saaledes nærmest tager Hensyn til den Egn, hvor jeg hører hjemme — jeg tør iøvrigt antage, at det samme gjælder om den allerførste Deel af Sjælland —, saa nærer jeg ingen Tvivl om, at der paa den Tid, da Tiendevereenskomsterne bleve indgaaede, fortrinsviis kun blev dyrket serradet Byg og paa de magre Egne brøget Havre, og det maa derfor ogsaa antages, at det er disse to Kornsorter, som ere blevne lagte til Grund for de oprindelige Overeenskomster om Tiendeheldelsens Ordning. Efterhaanden som Udviklingen er skreden frem, er der imidlertid ogsaa i de nævnte Egne blevet indført Dyrkning af toradet Byg og af gul Havre, hvilke Kornsorter vel have Navn tilfælles med, men i Qualitet ere høist forskjellige fra de Kornsorter, som jeg nys nævnte. Naar man nu

seer, at selv efter at vi have opnaaet en Forandring i Capitelstaxternes Ansættelse derhen, at Communerne gjennem dertil valgte Mænd have et Botum med ved Ansættelsen, staaer Capitalstaxten paa Byg og Havre i de Egne, hvor Brøget Byg og brøget Havre udelukkende eller for en overveiende Del dyrkes, i et uforholdsmæssigt Forhold til de Priser, som Jyderne virkelig kunne opnaae for disse deres Varer, saa tror jeg, at man maa indrømme, at Jyderne med Rette besvære sig over, at der stæer dem uret derved, at de tilpligtes til at betale efter Capiteltaxarten, der væsentlig sættes efter Priserne paa Brøget Byg og gul Havre. Jeg maa overhovedet gaae ud fra den Ansættelse — her her er jo iøvrigt Tale om et egentligt Retsspørgsmaal, som jeg naturligviis ikke kan gaae nærmere ind paa, men indtil jeg bliver overbevist, tillader mig at fastholde som min Ansættelse —, at de Kornsorter, som bleve lagte til Grund for Overeenskomsterne ved Tiendeheldelsens Ordning, ere de, der hovedsagelig maae begrunde Omfanget af de Krav, som Tiendetagerne med Rette kunne forlange opfyldt, naar Tiendeholderne berigtige deres Tiende. Men for at det skal kunne opnaaes, tror jeg, at det vil være nødvendigt, at Priserne for de forskjellige Sorter Korn af samme Navn opgives i særskilte Rubriker, saa at der kan fremkomme en forskjellig Gjennemsnitspris for de forskjellige Sorter i de forskjellige Ansættelsesdistricter, og saaledes f. Ex. blive en Gjennemsnitspris for graa og en for gul Havre, en for serradet og en for toradet Byg, medens der nu fremkommer en Blanding af Gjennemsnitspriserne for disse forskjellige Sorter Korn. Paa mange Steder gjøres der vistnok endog slet ikke Indberetning om Priserne paa brøget Havre, navnlig hvor Dyrkningen af den saagodtsom er gaaet af Brug, og paa samme Maade er der vistnok ogsaa Steder, hvor Dyrkningen af toradet Byg er saa almindelig, at Prisen paa serradet Byg heller ikke bliver opgivet. Men selv paa saadanne Steder kan jeg ikke erkjende, at Jyderne ere juridisk forpligtede til at yde et Bederlag, der heregnes efter en Kornsort, som er meget mere værdifuld og af en meget vægtigere Qualitet end den, som i sin Tid er bleven lagt til Grund